

Uitvoeringsprogramma Landschapsonwikkelingsplan Aalten

Jaarverslag 2017

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland

Correspondentieadres:

Stichting SAAP
Welinkweg 8A
7122 PL Aalten
E: info@stichtingsaap.nl
I: www.stichtingsaap.nl

Vormgeving
en realisatie:
Gerard te Hennepe

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Inleiding	7
Ooievaarspaal Welskerveen	9
Werkgroep akkerrandenproject	11
Akkerrandenproject IJzerlo	13
Akkerrandenproject Lintelo	15
Scholenproject LTO	19
Bordenproject LTO	21
RSLG in Aalten	23
Materiaal Samen voor de patrijs	29
Open Monumentendag	33
Wildreflectoren reeëncommissie WBE	39
Bankjesproject LTO	43
Prins Maurits Driehoek Bredevoort	45

Aanvullingen op het jaarverslag Uitvoeringsprogramma 2016

Werkgroep Joodse Begraafplaats Dinxperlo	47
Help de vogels de stal in	49
Een boom moet kunn' n	52
Tot slot	53

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het Jaarverslag Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan 2017 van Stichting SAAP. Een verslag van de gerealiseerde projecten, welke na goedkeuring van het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan 2017, door het Algemeen Bestuur van Stichting SAAP en de gemeente Aalten, met kennis van zaken en enthousiasme zijn uitgevoerd.

Het ingediende Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan 2017 bevat maar liefst twaalf projecten. Deze verschillende projecten dragen ieder op hun eigen manier bij aan het Landschapsontwikkelingsplan van de gemeente Aalten.

De uitvoering van de opgenomen projecten kan ook anderen stimuleren een bijdrage te leveren aan de plattelandontwikkeling, het draagt bij aan de biotoopverbetering voor insecten en vogels. Bovendien maakt het ons platteland interessant voor onze eigen inwoners en toeristen.

Op de website www.stichtingsaap.nl en via de berichten op de facebookpagina geven we nog meer bekendheid aan de mogelijkheid om projecten in te dienen voor het Uitvoeringsprogramma Landschapsonwikkelingsplan Aalten.

We gaan er van uit, dat dit jaarverslag een goed beeld geeft van wat er in 2017 is gerealiseerd door middel van het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan en de activiteiten van Stichting SAAP. We hopen dat u het met genoeg zult doornemen en net als Stichting SAAP tevreden kunt zijn over wat er is gerealiseerd.

Gerard te Hennepe,
voorzitter

Uitvoering van het programma 2017 heeft er in geresulteerd, dat....

- er een koppel ooievaars zit op het nest aan het Welskerveen
- bijna 60.000 m² akkerranden zijn ingezaaid, die naast dat het een pachtig gezicht is voor de bewoners en de bezoekers van ons prachtige gebied ook zorgen voor een verbeterde biotoop van insecten en vogels
- 11 groepen leerlingen een bezoek brachten aan een boerderij en kennis maakten met deze onderdelen van onze voedselketen
- informatie borden zijn gemaakt om de burgers te informeren over specifieke thema's in de land/ en tuinbouw
- nieuw aangeplante hoogstamfruitbomen, solitair en bomenrijen konden worden voorzien van boompalen
- door de aanschaf van promotie materiaal en middelen er nog betere informatie en presentatie kan worden gegeven over 'Samen voor de patrijs'
- de activiteiten die werden georganiseerd in het kader van de 'Open monumentendag' nog beter onder de aandacht konden worden gebracht
- er 200 wildreflectoren geplaatst konden worden, waardoor onnodig dierenleed beperkt wordt
- er 10 bankjes zijn geplaatst op verschillende boerenbedrijven, om de voorbijgangers te laten genieten van een prachtig uitzicht

Deze projecten dragen er gezamenlijk aan bij, dat draagvlak wordt gecreëerd voor natuur en landschap. Het aanleggen en onderhouden maakt het landschap aantrekkelijker voor bewoners, recreanten en toeristen en verhoogt de ecologische kwaliteit.

Inleiding

Voor het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan 2017 heeft de gemeente Aalten € 20.000 beschikbaar gesteld. Daarnaast kon ook het resterende bedrag van het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan 2016, groot € 2.000, voor de uitvoering van de verschillende projecten worden besteed. Omdat Stichting SAAP voor het aanvragen van projecten een tijdspad heeft bepaald, en er naar streeft dit zo goed mogelijk te handhaven, zijn de projecten die tijdig zijn ingediend in een eerste fase ter goedkeuring voorgelegd. De projecten die later zijn ingediend zijn ook in een later stadium ter goedkeuring voorgelegd.

In dit verslag worden de uitgevoerde projecten gepresenteerd.

Projecttitel	Financiële omvang
Ooievaarspaal Welskerveen	€ 1.428
Akkerrandenproject Aalten	€ 2.500
Akkerrandenproject IJzerlo	€ 1.500
Akkerrandenproject Lintelo	€ 1.500
Scholenproject LTO	€ 1.000
Bordenproject LTO	€ 1.500
Boompalen t.b.v. aanplant (hoogstamfruit) bomen	€ 2.000
Materiaal Samen voor de patrijs	€ 849
Comité Open Monumentendag	€ 1.000
WBE reeëncommissie	€ 3.500
Bankjesproject LTO	€ 2.700
Inrichting Timp door Bredevoorts Belang	€ 1.650

Offerte: Ooievaarsnest
 Datum: 17-11-2016
 Offertenummer: 171116

O F F E R T E

<u>Basisnest</u> Buigen, lassen, geverfd zwart, diameter is 135 centimeter, passend gemaakt voor de paal bevestigd met rvs hout draad bouten ,ingevlochten met wilgentenen. afgewerkt met nest materiaal	€ 575,00
<u>Paal</u> Douglasshout, geschild,10 mtr Onderste stuk gebrand en behandeld met verduurzaam middel	€ 285,00
<u>Transport</u> laden/lossen Wageningen naar Heurne	€ 180,00
<u>Benodigdheden</u> 3 schoorpalen 6mtr geschild douglas passend gezaagd, 3 steunpalen , 3 steun ijzers, 3 tegels, r.v.s. houtdraad bouten,	€ 140,00
<u>Plaatsen</u> Incl kraanhuur incl arbeid ,gat boren van 180 cm diep. Mits de plaats onder normale omstandigheden bereikbaar is voor een mobiele kraan.Eventuele rijplaten worden door berekend	€ 350,00

Levering in onderling overleg :

Totaal netto: € 1390,00
 Btw 21% € 291,90

 Totaal: € 1681,90

Voor akkoord:

Naam:

Ooievaarspaal Welskerveen

De Ooievaar heeft op het randje van uitsterven gestaan in ons land. Momenteel gaat het goed met de Ooievaar en breidt de soort zich uit vanuit de kerngebieden naar niet bezette gebieden in Nederland. De afgelopen jaren hingen met enige regelmaat solitaire- en paartjes Ooievaren rond in de Zuidoost-Achterhoek, waaronder in Aalten. Maar tot nestelen is het nog niet gekomen. Begin vorige eeuw was de Ooievaar een normale broedvogel in de Zuidoost-Achterhoek.

De familie Veldhuis realiseerde met een bijdrage uit het uitvoeringsprogramma LandschapOntwikkelingsPlan een ooievaarsnest aan de Welskerveen 1A, in De Heurne. Dit resulteerde er in dat er in april j.l. een koppel ooievaars op het nest werd signaleerd.

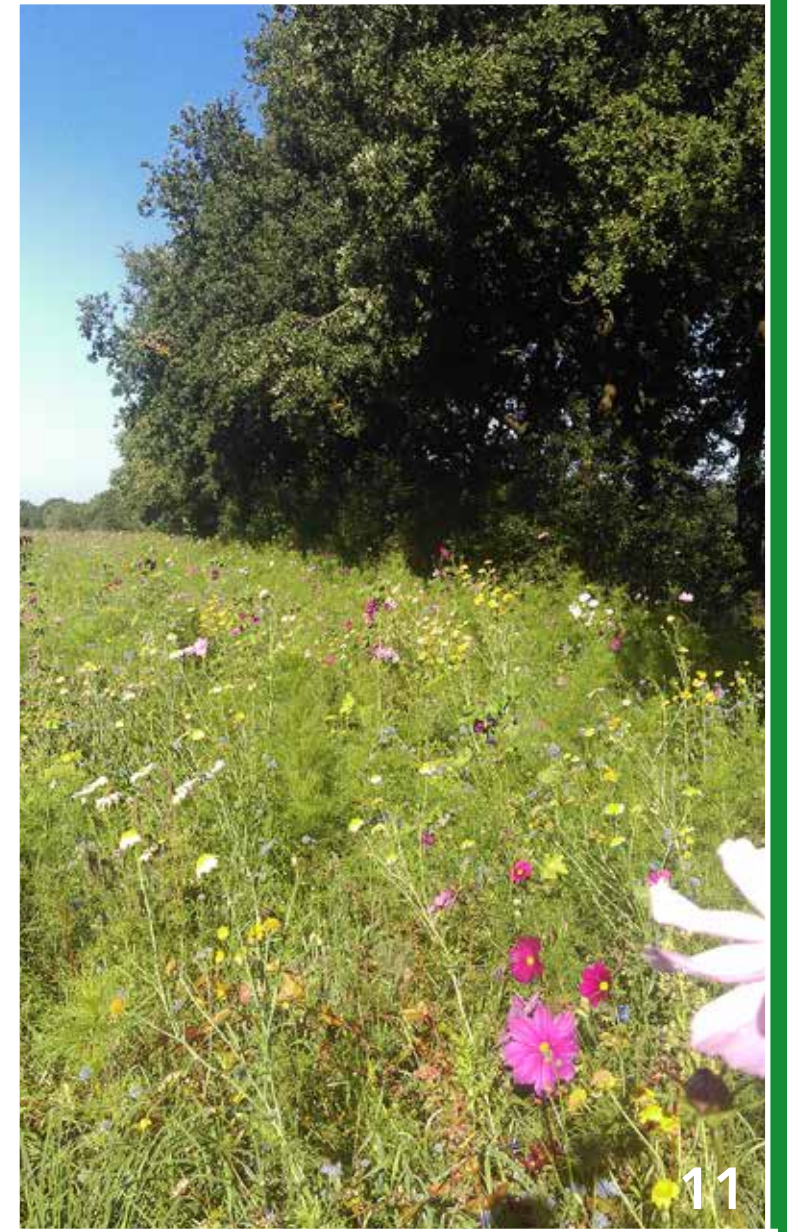
Verantwoording subsidie en betaling deelnemers. 2016	Inzaai 2017	Totaal	declareren totaal	Ontvangsten
Ontvangensubsidie van het van het SAAP				€2500.00
Extra ontvangen voor andere extra kosten				€ 381.00
Aankoop zaden				€ 2881.00
Totaal ingezaaid Dinx./ De Heurne		15200 m2		
T0taal ingezaaid De Haart/Klooster		14250 m2		
		29450 m2		
Verantwoording m2 beneden 1000m2	Voor subsidie tot 100 m2 x		0.10 ct	
<i>ingezaaide percelen Dinxperlo/De heurne</i>		1090 m2	€ 1090.00	
betaling t/m 1000 m2				
<i>ingezaaide percelen De Haart</i>		1150 m2	€ 1150.00	
Betaling voor inzaaien percelen i	2017 Totaal	2240 m2	€ 2240.00	€ 2240.00
Aankoop zaaizaden			€ 551.00	
vergaderkosten	2017		<u>€ 100.00</u>	€ 100.00
	Totaal	kosten	€ 2891.00	

Werkgroep akkerrandenproject

Rapportage inzaai akkerranden 2017

In het jaar 2017 is de akkerrandenwerkgroep weer intensief bezig geweest met haar taak: Promoten van het inzaaien van kleine of grote percelen met wilde bloemenmengsels.
De naam is akkerranden, maar het kunnen evengoed perceeltjes langs een weiland, of langs een tuin zijn.

De werkgroep tracht dit doel te bereiken door voorlichting te geven op individuele basis, op enkele beurzen in de gemeente enz.

Financieel verslag:

Kosten 30 deelnemers bloemenmengsel totaal 21.540 m ² x € 0,024	€ 522,--
Inkoop zaad en onkosten	€ 978,--
Totaal	€ 1.500,--
Ontvangen van SAAP 3 mei 2017	€ 1.500,--

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland

Verslag akkerrandenproject IJzerlo 2017

Aan het project "bloeiende akkerranden" hebben in 2017 ook weer veel mensen meegedaan. Op zaterdag 22 april hebben vrijwilligers van de werkgroep Landschap&Recreatie van Ons Aller Belang IJzerlo de hele dag bij diverse deelnemers gefreesd en gezaaid.

Er werd in totaal 21.540 m² ingezaaid.

Doordat er veel verschillende soorten zaden werden gebruikt, hebben de akkers en bloemenranden gebloeid van eind juni tot midden november.

Wel was er meer niet gewenst kruid dan vorig jaar.

Donderdag 17 augustus, een mooie zomeravond, hebben we met een aantal deelnemers een rondje langs de ingezaaide stukken gemaakt en ervaringen uitgewisseld.

Verslag Akkerrandenproject Lintelo 2017.

In navolging van het akkerrandenproject IJzerlo 2016 heeft de Werkgroep akkerranden Aalten e.o. in 2017 Lintelo's Belang gevraagd om mee te werken aan een soortgelijke actie in Lintelo.

Na een gedegen voorbereiding van intensief overleg en informatie uitwisseling tussen Lintelo's belang en de werkgroep akkerranden Aalten, is een plan van aanpak opgezet met als doel de inwoners van Lintelo enthousiast te krijgen voor deelname aan een akkerrandenproject in hun buurt.

Via een wervingsactie voor een informatie avond d.m.v. huis aan huis flyers, via de website van Lintelo's Belang en berichten via plaatselijke media, werden de Linteloërs uitgenodigd voor deze actie. Dit heeft geresulteerd in een opkomst, in februari 2017, van ruim 50 personen welke belangstelling toonden voor dit initiatief.

Uiteindelijk hebben zich 20 personen daadwerkelijk aangemeld en samen uitvoering gegeven aan het eerste akkerrandenproject Lintelo 2017. Deze 20 deelnemers hebben er met elkaar voor gezorgd dat er totaal 8300 m2 ingezaaid werd met een 1 jarig wildbloemenmengsel.

Deze deelnemers hebben op een startavond in maart aangegeven wat hun wensen en ideeën waren en er is een werkgroep uit deze groep samengesteld. Deze werkgroep heeft de verdere uitvoering van het project voor haar rekening genomen.

Lintelo's Belang en de werkgroep hebben in dit alles ondersteuning geboden door het geven van informatie, begeleiding, facilitering in de uitvoering van grondbewerking en zaaien en niet geheel onbelangrijk de subsidie aangevraagd bij het SAAP. Dit alles bij elkaar heeft voor velen de drempel weggenomen om deel te nemen.

Onkosten verantwoording Akkerrandenproject Lintelo

Datum	omschrijving	Uit te betalen subsidie			
		Naam deelnemer	m2	€0,07 m2	0,07
					Bedrag
25-10-2016	vergaderkosten	W Teunter	300		0,07
5-11-2016	standplaats herfstm	F en R Kemper	150		€ 21
13-12-2016	vergaderkosten	G Uland	225		10,5
9-2-2017	informatieavond	Hengeveld	800		15,75
15-3-2017	vergaderkosten	Wissink	800		56
17-7-2017	deelnemersavnd	Riemersma	400		56
19-3-2018	evaluatie 2017	ter Haar	100		28
	zaad steverink	Heusinkveld	350		7
	Declaratie G Rougoor	Gussinklo	250		24,5
		Navis	320		17,5
		Westerveld	50		22,4
	Totaal	Lensink	250		3,5
	subsidie totaal	Luiten	1000		17,5
		Vreeman	100		70
		Gusinklo A	500		7
reservering te verw tekort 2018		Hengeveld S	200		35
		Luiten H	25		14
	Totaal	Arentsen	900		1,75
		Pennings	600		63
		Onnink	1000		42
					77
		Totaal	8320	uitkering totaal €	€589,40
			0,07	organisatie totaal €	€682,25
		x			
		€	582,4	Totaal	€1.271,65
				totaal m2	
	kosten per m2	€ 1271,65 / 8320m2 = €0,15			

Het gezamenlijk uitvoeren en met elkaar optrekken heeft geresulteerd in samenwerking en verbondenheid met onderlinge kennisuitwisseling en een georganiseerde fietstocht langs elkaars bloemenvelden.

Ook de basisschool, cbs De Klimop te Lintelo, is bij dit project betrokken geweest, wat heeft geresulteerd in de aanleg van een wildbloemenakker op het voormalige kleuterschoolterrein. Schoolkinderen hebben na uitleg en begeleiding, door de werkgroep, gezamenlijk de akker ingezaaid, tevens hebben de schoolkinderen allen een zakje bloemenzaad meegekregen om thuis te zaaien.

Tijdens de feestelijke opening eind juni, waarbij deelnemers en genodigden aanwezig waren, werd de fietsroute gepresenteerd en hebben we per huifkar een aantal akkers bezichtigd.

Al met al heeft deze zorgvuldige en goed voorbereide actie van 2017 geresulteerd in een goede start voor 2018, waarbij de opp. meer dan verdubbeld is naar 17.970 m2 en het aantal deelnemers is gegroeid naar een aantal van 27.

Namens Lintelo's Belang en de werkgroep akkerranden Lintelo gaan wij dit jaar ook weer voor een bloemrijk vervolg.

Financieel verslag:

Vergoeding voor de bedrijven 12 X € 100,00 = € 1.200,00

Versnaperingen 12 X € 30,00 per groep = 360,00

Totaal € 1.560,00

Aangevraagde vergoeding € 1.000,00

Verslag Scholenproject 2017, LTO Noord Oost Achterhoek, commissie Aalten

Net als vorige jaren hebben we ook in 2017 het scholenproject georganiseerd. Kinderen van groep 7-8 bieden we een excursie aan naar een boerderij in de buurt. Omdat we eventuele combinatie klassen niet 2 jaar naar dezelfde boerderij willen laten gaan, is vooraf aangegeven dat in dat geval de kinderen naar een andere boerderij gaan dan het vorige jaar.

In 2017 waren er 11 groepen die naar het bedrijf van de familie te Paske, familie Keuper, Rik Rotink of de familie Lensink gingen.

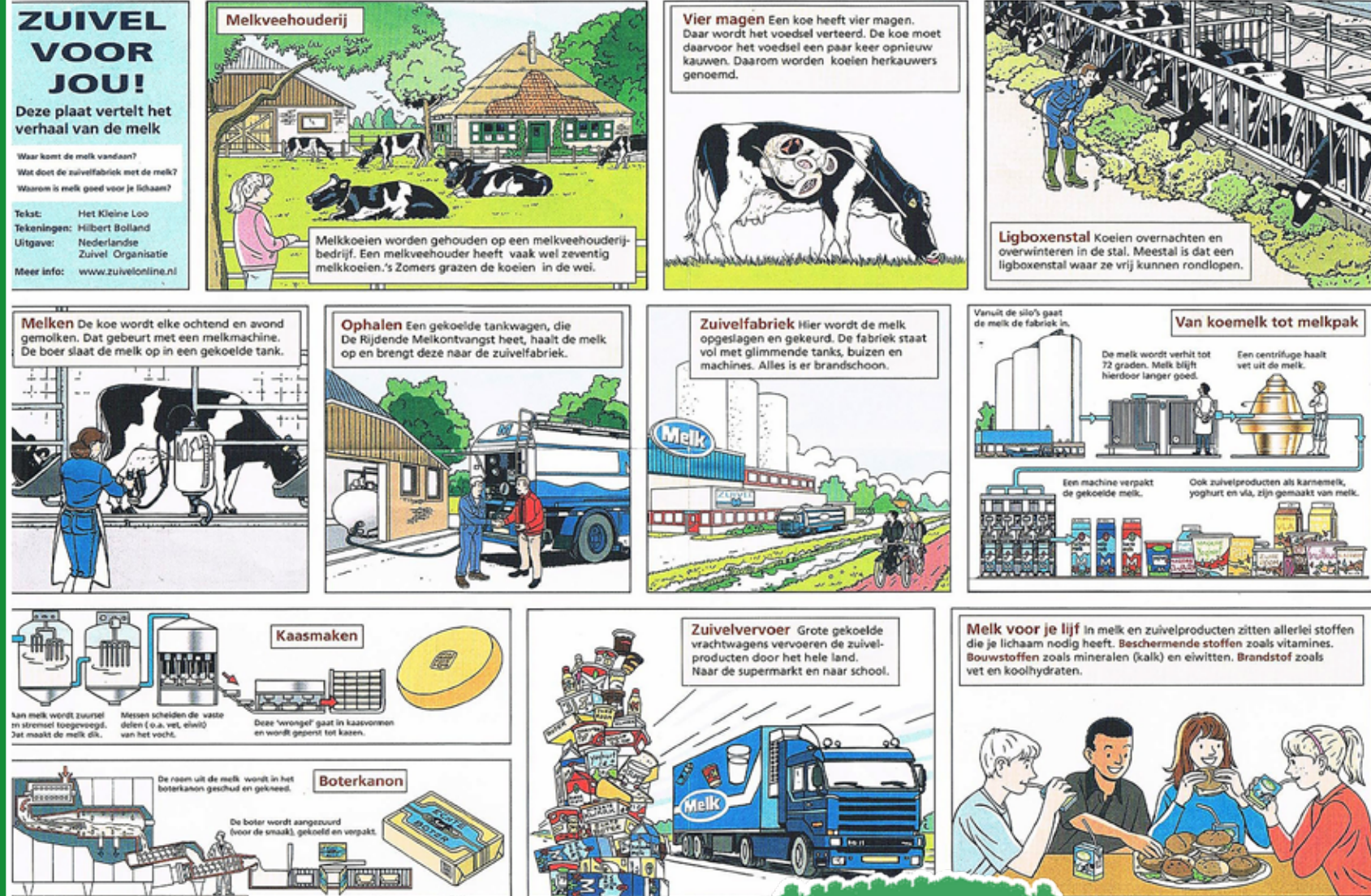
We kregen erg veel enthousiaste reacties, van kinderen en leerkrachten. En ook voor volgend jaar staat het weer op het programma. Doordat we het ieder jaar op dezelfde manier organiseren, zal voor scholen het ook makkelijker zijn om het in hun programma in te passen. In overleg met de leerkracht wordt er een datum gepland voor de excursie naar de boerderij.

Foto's gemaakt bij de familie te Paske.

Op de foto links is te zien dat de koeien voor het eerst naar buiten gaan.

Wat voor de koeien ieder jaar weer een feest is en daardoor ook voor de kinderen een mooi gezicht is om te zien.

Bordenproject LTO commissie Aalten

Als bestuur hebben we dit project ingediend, nadat er van verschillende kanten de vraag kwam of er informatieborden konden worden gemaakt ter promotie van de Land- en Tuinbouw.

Dat er meer behoefte aan was, dat hebben we gemerkt. Binnen een korte tijd kwamen er allemaal aanvragen binnen en zaten we aan het aangevraagde bedrag. In totaal zijn er 22 borden gemaakt, waar de agrariërs erg blij mee gemaakt zijn. Zij kunnen op deze manier de burger kan informeren.

Vooral voor de melkveehouderij zijn er borden gemaakt, maar o.a. ook voor een aardappelteler en borden wat eten onze dieren.

Financieel verslag:

Factuur RS Vormgeving:	€ 1.552,43
Aangevraagde vergoeding	€ 1.500,00
Eigen bijdrage	€ 52,43

RSLG in Aalten

Met ingang van april 2013 heeft de provincie Gelderland een nieuwe regeling voor Landschap vastgesteld. Deze regeling is de opvolger van de GPL (Gemeentelijke Plannen Landschapsonderhoud) en wordt Regels Subsidieverstrekking Landschap Gelderland genoemd. Hieronder wordt deze regeling met RSLG afgekort. Er wordt in hoofdzaak subsidie verstrekt voor de aanleg van nieuwe landschapselementen en voor het herstel van bestaande landschapselementen. Daarnaast wordt subsidie gegeven voor activiteiten die tot doel hebben de beleving van en de betrokkenheid bij het landschap te vergroten. Vanuit deze regeling kan er subsidie verkregen worden op verschillende activiteiten.

In 2014 heeft de gemeente Aalten een plan opgesteld om gebruik te maken van deze landschapsregeling die de provincie Gelderland heeft vastgesteld. Voor de aanleg van nieuwe en herstel van bestaande landschapselementen heeft de coöperatieve vereniging PAN in overleg met de gemeente, verschillende projecten aangedragen, voorbereid en uitgevoerd. Het doel van de regeling is het landschap op die plekken waar het mogelijk en wenselijk is, een meerwaarde te geven door de aanleg van diverse landschapselementen.

De provincie heeft de aanvraag goedgekeurd en in 2014 is de coöperatieve vereniging PAN begonnen met het inventariseren, het opstellen van landschapsplannen, het coördineren en de uitvoering van deze plannen. Bij de aanleg van (hoogstamfruit)bomen wordt de aanschaf van boompalen echter niet gesubsidieerd vanuit deze landschapsregeling. Dit onderdeel zit niet in de subsidieregeling, maar is wel noodzakelijk voor het aanbrengen van boombeplanting. Hiervoor is een bijdrage vanuit het SAAP gevraagd. Er zijn 2 aanvragen gedaan. De regeling liep erg goed waardoor de boompalen van de eerste aanvraag na 2 jaar volledig benut waren. In 2016 is een 2e aanvraag gedaan voor hetzelfde aantal boompalen. Ook deze aanvraag is gehonoreerd en ook deze boompalen zijn in de jaren 2016 en 2017 allemaal geplaatst en is het budget van de landschapsregeling ook volledig benut.

De afgelopen 4 jaar is er volop gebruik gemaakt van de regeling, waardoor de gemeente Aalten met ruim

- 5 km aan nieuwe houtsingels,
- 27 st. hoogstamboomgaarden met meer dan 460 st. hoogstamfruitbomen
- ruim 7 km heg,
- 6 km raster bestaand uit gekloofde (inlands en uit deze streek) eikenpalen,
- 30 st. solitaires en
- 140 st. bomen in bomenrijen

weer een stukje groener is geworden.

Daarnaast zijn er een aantal lanen op landgoederen hersteld.

De bijdrage van de SAAP van het leveren van boompalen is voornamelijk ingezet bij het aanplanten van hoogstamfruitbomen, solitaires en bomenrijen.

Hiernaast enkele foto's van projecten waar boompalen van de SAAP zijn aangebracht. Ondanks dat de foto's genomen zijn op het moment dat de beplanting er nog maar net in stond, geeft het wel een beeld van de gebruikte boompalen:

Hoogstamfruitbomen

Wat in de afgelopen 4 jaar sterk naar voren is gekomen, is dat de behoefte aan en de wenselijkheid van hoogstamfruitbomen zeer groot is. Hoogstamfruitbomen zijn landschappelijk gezien zeer fraaie elementen die een belangrijke invulling aan het landelijk gebied geven, niet alleen esthetisch gezien, maar ook voor flora en fauna. In veel gevallen kan en wordt de boomgaard beheerd als een extensief grasland waar de flora volop van kan profiteren. Daardoor is er meer gelegenheid voor insecten die op hun beurt weer andere dieren aantrekken. Het fruit en ook het rottend fruit, is voor een groot aantal dieren (o.a. vlinders en dassen) van groot belang. Er zijn zowel nieuwe hoogstamboomgaarden aangelegd, als bestaande hersteld c.q. aangevuld.

Solitaire bomen

Voor de Achterhoek zijn solitaire bomen zeer markant en kenmerkend. Een solitaire boom kan zich in zijn geheel ontwikkelen en kunnen daarom vaak kolossaal en zeer fraai en bepalend in het landschap aanwezig zijn.

Ook kunnen ze ons in sommige gevallen iets zeggen over de geschiedenis van het landschap. Omdat er veel solitaire bomen zijn verdwenen in het verleden, is het belangrijk weer nieuwe solitaire bomen in te planten. Met deze regeling is dat mogelijk en is dit op verschillende plekken uitgevoerd. Om de bomen direct een goede bescherming tegen vee te geven, is er vaak een eikenhouten afrastering omheen geplaatst. Op de foto staan 2 solitaire lindes.

Bomenrijen

Op een aantal locaties zijn bomenrijen ingeplant. In een aantal gevallen langs toegangswegen waardoor ze een laan vormen, in andere gevallen in het landschap. In sommige gevallen is een nieuwe laan ingeplant, in andere gevallen is een bestaande laan hersteld c.q. aangevuld.

Ook zijn er bomenrijen ingeplant die het landschap ter plekke kleinschaliger maken, zonder dat er teveel (agrarische) ruimte c.q. grond voor de eigenaar verloren gaat. Bomenrijen kunnen het landschap kleinschaliger te maken met het behoud van doorzicht wat op sommige plekken zeer wenselijk is. Op sommige locaties zijn bomen ingeplant die beheerd zullen gaan worden als knotbomen. Hier zijn niet alleen wilgen maar ook zwarte elzen voor gebruikt. Deze laatste soort is, naast de inlandse eik, in de Achterhoek in het verleden veel meer als knotboom gebruikt dan wilgen. Een knotboom kan op den duur zeer grillig worden en kan met name door de steenuil volop gebruikt worden als nestgelegenheid.

ONDERSTEUNINGSBEDRAG.		2017	
		DEBET	CREDIT
Saap Materiaal UVP2017		€ 849,00	14.8.2017
Sovon presentatie vogeldag			€ 18,50 15.11.2017
tHe project fact. Banners,folders etc			€ 370,26 16.11.2017
Obbink beamer			€ 500,00 30.04.2018
sub.saldo			€ 888,76
Eind saldo		€ 39,76-	

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland

Materiaal Samen voor de patrijs

Waar heeft de ondersteuning “Samen voor de Patrijs” in bijgedragen ?
 “ Samen voor de Patrijs” is een project om het leefgebied van de Patrijs te verbeteren als ook de biodiversiteit.

Hoogtepunten 2016/2017

Ondersteuning door Gemeente, Jumbo, Gleis en Knippenborg.

Presentatieproject “Samen voor de Patrijs” Provinciehuis Arnhem.

Onderwerp; Biodiversiteit.
 Het project draagt daar in bij!

Landelijke vogeldag Sovondag Ede.
 Georganiseerd door; Vogelbescherming Zeist en Stichting vogelonderzoek Nederland.

Standmaterialen en middelen door financiële ondersteuning SAAP Aalten.

Symposium NRW.
Onderwerp; Biodiversiteit.
Deelnemers; 4 Deelnemers.o.a.
Dr. Gehle Landesamt für Natur,
Umwelt und Verbraucherschutz
Environment and Consumer
Protection NRW.

Robert Boczki
Dipl.-Landschafts-Ökologe
WWU Münster
NABU Münster
NABU NRW
KJS MS
0160 – 55 396 58
robo-@gmx.de
robert.boczki@wwu.de

13 x Media,
TV, kranten, vakbladen, weekbladen en digitaal.

Presentaties
20 x Power Point
Landelijk en Euregionaal

Ministry for Environment, Agriculture,
Nature Conservation and Consumer Protection
of the State of North Rhine-Westphalia

Dr. Heinrich Bottermann
State Secretary
Schwannstraße 3, D-40476 Düsseldorf, Germany
Phone +49 211 4566-350
Fax +49 211 4566-956
heinrich.bottermann@mulnv.nrw.de www.umwelt.nrw.de

12 x excursies. veldwerk

1 AALTENSE MUSEA

9/10 september
Markt 14, Aalten
Voormalig woonhuis/boerderij, uit de 16e eeuw. Het Aaltense museumcomplex omvat twee musea, het Aaltens Industrie Museum en Markt 12 Onderduikmuseum. Museum Markt 12 is een woonhuis anno 1944, met de kamer van de Ortskommandant, onderduikersruimte en kamer van Scheveningse evacuees.

Foto expositie Aaltense boerderijen
Bekijk een fotocollectie van Aaltense boerderijen. Tevens kunt u tussen de boeren gebruiksvoorwerpen de oorsprong terugvinden van vele spreekwoorden. Op zondag is er van 14.00 tot 16.30 uur informatie te verkrijgen over de Aaltense boerderijgeschiedenis van Karel Averstee.

Expositie Linnengoed
Linnengoed, we gebruiken het dagelijks. Maar dat linnengoed niet alledaags hoeft te zijn, kunt u tijdens de expositie LinnenGoed ervaren. Bekijk ook de verschillen tussen het linnengoed van burgers en boeren.

2 OUDE SINT-HELENAKERK

9 september
Landstraat 22, Aalten
De Oude Sint-Helenakerk is een laatgotische pseudo-basiliek met een laat-romaanse toren. Hij is gewijd aan de moeder van de Romeinse keizer Constantijn de Grote die zich tot het Christendom had bekeerd. Het gebouw is geheel opgebouwd van tufsteen en wordt voor het eerst vermeld in 1152.

3 AALTENSE SYNAGOG

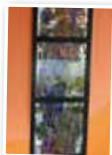
9 september
Stationsstraat 7, Aalten
De Aaltense Synagoge is volledig ingericht voor het houden van erediensten. Bezienswaardig zijn de Tora-rollen, perkamentrollen gehuld in prachtig geborduurde mantels, de Heilige Ark en het Mikwe.

Expositie De wereld van Sebanjah
Schilderijen over joodse thema's van Sijbrand Smit
De tekeningen en schilderijen die Sijbrand Smit maakt hebben veelal een joodse identiteit, die wortelt in zijn joodse afkomst: Kunst betekent voor hem emotie en die probeert hij uit te drukken in zijn beeldend werk.

4 CHR. COLLEGE SCHAERSVOORDE

9 september
Stationsplein, Landbouwstraat 1, Aalten
Openstelling van de ruimten waarin een glas-in-lood kunstwerk van Jan Ooms te zien is. Tevens is er uitleg over de restauratie van het raam. Toegankelijke ruimten zijn de entree, eerste verdieping, hal en plateau.

5 VOORMALIGE BURGEMEESTERSWONING AALTEN

9 september
Haartsestraat 10, Aalten
De voormalige burgemeesterwoning is in 1860 gebouwd als woonhuis. Bewoners waren in 1861 tot 1896 mr. L. Roelvink (burgemeester van 1861 tot 1886) daarna mr. W.C. Tack, burgemeester van 1896 tot 1909 van Aalten. Van 1916 tot 1918 was in het pand de christelijke school voor mulo gevestigd. Ook heeft het dienst gedaan als postkantoor.

Er is een klompenmaker aanwezig die zijn ambacht zal uitoefenen.

6 BOERDERIJ EPPINK

9/10 september
Romienendiek 4, Aalten
Al in de 15e eeuw was sprake van een boerenhoeve op de plek waar zich nu de schitterend gelegen karakteristieke Achterhoekse boerderij Eppink bevindt, omringd door hoog opgaande statige eikenbomen en een prachtig aangelegde tuin met gazon, bloemenperken en een moestuin. De deel is sfeervol ingericht als een zogenaamde los hoes, een woon- en boerderijgedeelte. Tevens kunt u hier oude voer- en landbouwwerktuigen bekijken.

Expositie gedichten over Aalten in het dialect
Bewonder op de deel van Boerderij Eppink zelfgeschreven gedichten afkomstig van de gedichtenwedstrijd, waarbij eenieder zijn zelfgeschreven gedicht over Aalten, haar kernen en/of buitengebied in Achterhoekse dialect kon insturen. Tijdens de opening op 9 september worden de winnaars van deze wedstrijd bekend gemaakt.

7 DE BLEEKE MET THEEHUISJE

9/10 september
Elshoekweg 20, Aalten
Heinrich Driessen behoorde tot de grootste bombazijnfabrikanten van Oost-Nederland. In 1832 richt hij een stoomblekerij in Dale op, de eerste in Oost-Gelderland. Die bouwplaats staat nu nog bekend als "de Bleeke". Na de dood van Heinrich ging het bedrijf over op zoon Eduard. Eduard en zijn nazaten koesterden de bleek als een buitenplaats. Enkele onderdelen van de bebouwing zijn nog aanwezig zoals het theehuisje. De Bleek is nog een van de laatste getuigen van de katoennijverheid in Aalten.

8 HUIZE NIJHOF

10 september, 12.00 - 17.00 uur
Nijhofsweg 6, Aalten (Barlo)

Herenboerderij Nijhof is in 1923 als vrijstaande villa gebouwd in neo-renaïssancestijl. De grote deel, de daele, is er in 1927 achter aan vast gebouwd. Heel het pand ademt de sfeer van de jaren '20 uit en bezit nog veel authentieke details. In dit monumentale pand is een royaal gastenverblijf ingericht. Gastenverblijf Huize Nijhof in Barlo is uitgeroepen tot Beste Bed & Breakfast van Nederland in 2010.

Activiteiten Open Monumentendag 2017

Alle georganiseerde activiteiten zijn terug te vinden in de activiteitenfolder die is uitgebracht voor de Open Monumentendag 2017. Hieronder worden alleen de activiteiten genoemd waarbij het Comité Open Monumentendag betrokken is geweest in de organisatie en welke (gedeeltelijk) gefinancierd zijn door middel van de subsidie van Stichting SAAP.

Foto-expositie van oude boerderijen Freriksschuure van de Aaltense Musea

In samenwerking met de heer Karel Averstee werden foto's van oude boerderijen uit zijn privé collectie geselecteerd om deze af te drukken en tentoon te stellen in de Freriksschuure van de Aaltense Musea. Naast de selectie foto's werden ook foto's van oude scholtenboerderijen getoond en panelen met informatie over de scholtenboeren.

Lezing over de ontwikkeling van het Achterhoekse boerenerf door Karel Averstee

Karel Averstee gaf op 10 september in de Freriksschuure in Aalten een lezing over de ontwikkeling van het Achterhoekse boerenerf. Bezoekers van de lezing konden gebruik maken van koffie & thee met een plak cake.

Gedichtenwedstrijd dialect

Voor een gedichtenwedstrijd in het dialect werd een oproep in het Aaltens Nieuws geplaatst. Tevens werden ter promotie van de wedstrijd posters ontwikkeld en verspreid naar VVV's, Kulturhus, bibliotheken en toeristische ondernemers.

Boeren, burgers en buitentui

Open Monumentendag gemeente Aalten 9 | 10 september 2017

In de gemeente Aalten worden in het kader van Open Monumentendag 2017 diverse activiteiten georganiseerd rond het thema "Boeren, burgers en buitentui". Daarmee ligt bij deze 31ste editie van het landelijke evenement de nadruk op mensen en op hun onderlinge economische en culturele relaties. Het thema verbindt stadsbewoners, plattelandsbewoners en mensen met een rondtrekkend bestaan, en het verbindt uiteenlopende historische perioden met het heden.

Boeren, burgers en buitentui", dat was van oudsher de uitroep waarmee de stadsomroeper de aandacht van het publiek trok. Met die drie begrippen was in feite iedereen genoemd: de bewoners van stad en land plus rondtrekkende mensen zonder vaste woonplaats.

Het thema wijst op hun onderlinge relaties, en dus op voedsel, grondstoffen, handel, vervoer, communicatie, markten, kermissen en volksvermaak. Het is verbonden met talloze gebouwen, monumenten en andere objecten.

De gemeente Aalten heeft een rijke plattelandscultuur. Er is nog veel terug te zien van het boerenleven: oude scholtengoederen, boerderijen en molens. Oude tradities worden in ere gehouden, zoals brood bakken in traditionele bakovens. Maar ook de taal, het Achterhoekse dialect is goed bewaard gebleven. Tijdens de opening van Open Monumentendag op 9 september kunt u een tiental zelfgeschreven gedichten in het dialect bewonderen.

Een tiental monumentale panden in Aalten, Bredevoort, Dinxperlo en de omliggende buurtschappen is geopend voor bezoekers. Veel eigenaren haken in op het thema. Zij tonen oude gebouwen of boeren gebruiksvoorwerpen in hun pand of op hun erf.

Kijk voor meer informatie over de activiteiten op www.openmonumentendag.nl/aalten. Meer informatie en filmmateriaal over monumentale panden in de gemeente Aalten vindt u op www.erfgoedaaalten.nl en via de QR-codes bij de monumentale panden in deze folder.

Tenzij anders vermeld zijn de monumenten en activiteiten in deze folder op 9 en/of 10 september 2017 van 10.00 tot 17.00 uur gratis te bezoeken.

Financiële Verantwoording

Onderstaand financieel overzicht betreft alle activiteiten die hebben plaatsgevonden in het kader van Open Monumentendag 2017, waarvan een deel dankzij de subsidie van Stichting SAAP mogelijk werd gemaakt.

Uitgaven	ex.	btw	incl.	Inkomsten	
Poster gedichtenwedstrijd	€ 41,37	€ 8,69	€ 50,06	SAAP	€ 1.000,00
Folder vormgeving	€ 950,00	€ 199,50	€ 1.149,50	Gemeente Aalten	€ 2.229,50
Folder druk	€ 659,00	€ 138,39	€ 797,39	Werkbudget regiocoördinator	€ 512,74
Gedichten op banners	€ 316,50	€ 66,47	€ 382,97		
Adv. Achterhoeks Nieuws	€ 803,00	€ 168,63	€ 971,63		
Cadeau winnaars (zadelhoesjes)	€ 12,27	€ 2,58	€ 14,85		
Gedichtenbundels winnaars	€ -	€ -	€ 35,85		
Vergaderkosten Comitéleden	€ 105,00	€ -	€ 105,00		
Vlaggen en spandoeken	€ 235,00	€ -	€ 235,00		
Totaal	€ 3.122,14	€ 584,25	€ 3.742,24		€ 3.742,24

Het gedicht moest verbonden zijn aan het thema ‘boeren, burgers, buitenlui’. Een selectie van ingezonden gedichten werd afgedrukt op doeken en tentoongesteld bij Landgoed Eppink. De winnaar werd bekend gemaakt op 9 september tijdens de opening van Open Monumentendag. De winnaars (eerste, tweede en derde) ontvingen een gedichtenbundel en een zadelhoes met een gedicht erop.

Workshop brood bakken in traditionele bakoven

Stichting Bewaar ‘t Olde in Dinxperlo zet zich in voor de restauratie en het weer in gebruik nemen van historische bakovens. Op 9 en 10 september bood de stichting een workshop aan voor kleine groepen geïnteresseerden waarbij deze ook zelf hun eigen brood konden bakken. Bij een drietal bakovens in de gemeente kon men het bakken van brood op een traditionele wijze bijwonen: bij het Surkse Backhüs in Suderwick (D), Bakoven Klompenhouwer in Dinxperlo en bakoven boerderij ‘t Bokkel.

Activiteitenfolder

De activiteiten werden samen met de opengestelde monumenten gebundeld in een activiteitenfolder die begin september via de VVV’s, toeristische ondernemers en deelnemende locaties verspreid werd. Er werden 900 exemplaren gedrukt.

Promotie Achterhoeks Nieuws

Om het programma voor Open Monumentendag ook buiten de gemeente onder de aandacht te brengen werd een spread afgenomen in het Achterhoeks Nieuws. De spread verscheen op 5 september in het Aaltens- en Dinxpers Nieuws. Oplage: 16.200 huishoudens. De advertentie is te bekijken via: <http://paper.contact.nl/open/93fa3675#p26>

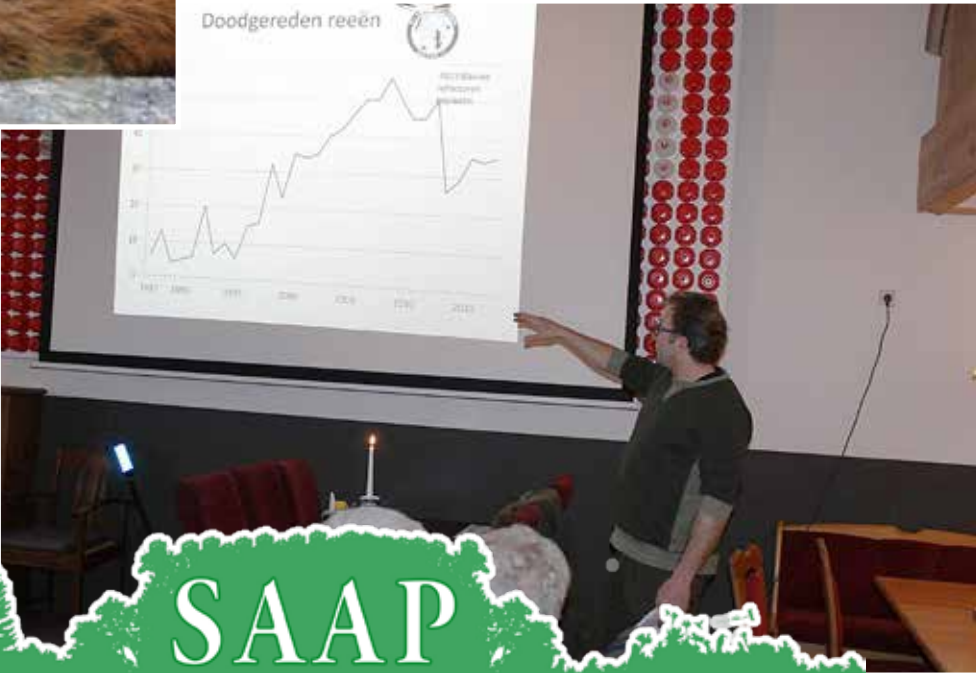
Wildreflectoren reeëncommissie WBE

Bij pannenkoekboerderij De Neeth hebben we op de vroege zaterdagochtend van 10 februari tweehonderd wildreflectoren uitgedeeld aan leden onze Wildbeheereenheid Aalten (WBE). Zij plaatsen de blauwe spiegels in hun eigen 'jachtveld' op plekken (wissels) waar reeën de weg oversteken. Vooraf is hier een plaatsing plan opgesteld. De eerste paal met wildreflector werd nabij De Neeth door burgemeester Stapelkamp en secretaris van de Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland (SAAP) Ina Somsen in de grond gezet. SAAP verstrekke WBE voor dit project 3500 euro subsidie.

De wildbeheereenheid (wbe) Aalten heeft in 2012 250 wildreflectoren mogen ontvangen van de gemeente om het aantal verkeersslachtoffers onder de reeën te verminderen. Tevens is toen afgesproken dat de WBE het onderhoud voor haar rekening zou nemen. Nu is dit een enorm succes, op de wegvakken met de spiegels is het aantal valwild (in het donker) gereduceerd tot bijna nul. Maar er sneuvelen nog altijd zo'n 35 reeën per jaar in het verkeer in de gemeente Aalten op andere plekken. Dit is ongeveer 10 % van de populatie. Te veel vinden wij en de provincie. Het is dan ook een plicht om dit maatschappelijke probleem uniform aan te pakken.

Dat was dat reden dat de voorzitter van de reeëncommissie en tevens faunacoördinator van Aalten Jeffrey Bauhuis in 2017 een nieuw project heeft opgestart.

We hebben financiële steun aangevraagd en mogen ontvangen van het SAAP om daar ook deze blauwe reflectoren te plaatsen. Geweldig natuurlijk, het voorkomt zeer veel dieren en mensenleed en het komt de verkeersveiligheid ten goede.

40 leden en vrijwilligers hebben geholpen met het plaatsen deze dag. Vooraf werden ze ontvangen bij de Neeth met een kop koffie en na de uitleg en presentatie en een woord van de Burgemeester werden de reflectoren verdeeld. Hierna ging ieder zijn weg om de reflectoren te plaatsen.

Financieel verslag

Ontvangen Saap:	€	3500,-
Kosten wildreflectoren.	-	3342,63
JD Traffic Apeldoorn		
200 reflectoren		
150 recycling kunststof palen		
Kramp Varsseveld		
RVS anti diefstal schroeven		158,-
Antidiefstal pin 150 x 20 cm		
Totaal	€	3500,63

Kosten ontvangstruimte incl. koffie sponsoring wbe en de Neeth

Financieel verslag:

De totale kosten voor 10 bankjes.....	€ 2.541,00
10 bordjes.....	254,10
schroeven en lijm.....	20,00
.....	-----
Totaal	€ 2815,10

Aangevraagd subsidie: € 7.000,00

Bankjes op het erf door LTO

In 2016 kwam het plan bij LTO om voor de verbinding tussen boer en burger een project op te zetten. Waarbij de boeren een bankje op hun erf zetten, om het prachtige landschap te laten zien waar wij in wonen en werken. Dit om de burger duidelijk te maken dat het landschap waar zij in fietsen, wandelen of rijden zo is geworden doordat het door de boeren wordt onderhouden.

In eerste instantie hadden we een mooie bank, met een groot bord op de achtergrond. Dit was een project van een afdeling van LTO in Overijssel dat daar een aantal jaren geleden is opgezet. En waaraan ook een website is gekoppeld. Zodat er een route gemaakt kan worden die langs verschillende bedrijven loopt. Doordat dit plan door de gemeente niet werd goedgekeurd, hebben we banken laten maken, met daarop een bord geschroefd. Op dat bord staat dan de tekst: Dit uitzicht wordt u aangeboden door boerderij

Dat de leden dit een goed initiatief vonden was al snel duidelijk, want we kregen in korte tijd al zoveel aanvragen dat we voor 2018 al een wachtlijst hadden. In 2017 zijn er 10 bankjes gemaakt. En op 28 april van dit jaar is het bankje van de Familie Korten onthuld door wethouder Ted Kok. En werd er zodoende een feestelijk tintje aangegeven. Met de nodige pr in de kranten. Goed voor de boeren, LTO en natuurlijk ook voor het SAAP. Bij deze wordt ook een ieder uitgenodigd om gebruik te maken van de bankjes die rondom Aalten zijn geplaatst bij verschillende boerenbedrijven.

Verslag van de werkzaamheden aan de Prins Maurits Driehoek te Bredevoort

Op 1 augustus 2017 verleende uw Stichting subsidie voor de inrichting van de zgn. Prins Maurits Driehoek te Bredevoort, groot € 1.650,-.

Met de burens is overlegd gepleegd over de wijze van inrichting en het onderhoud. Tevens is tijdig overlegd met de twee firma's die naast de zelfwerkzaamheden van buurt en Bredevoorts Belang, het grote werk zouden verrichten, nl. de firma's Te Bokkel en Hovenier J. Oonk in het najaar van 2017, aan de hand van de uitgebrachte offertes.

De symbolische start van het project vond plaats op 15 november 2017. Daarbij was wethouder T. Kok van de gemeente Aalten aanwezig. Samen met 'Prins Maurits' plantte hij symbolisch de eerste fruitboom. De buurt was ook aanwezig en na afloop werd een drankje genuttigd: zgn. Grachtwater dat bij de VVW Bredevoort verkocht wordt.

Het bijzondere natte jaargetijde speelde ons echter parten. Twee inspecties in de loop van de herfst leverden op dat de laagte van het perceel niet bereikbaar was voor zwaar materieel van de fa. Te Bokkel.

Ook in het voorjaar 2018 bleek een groot gedeelte van de grond nog dermate drassig, dat er grote vertraging moest optreden in de uitvoering. Eerst tegen eind april 2018 kon de grond gefrased worden en van puinresten ontdaan. De warme dagen in april betekenden echter dat er zorgen bleven over een tijdige verder uitvoering, waaronder vooral de beplanting. De firma's kwamen ook in de problemen met hun overige planningen elders. Dit alles betekent dat de uitvoering van het project vertraging heeft opgelopen door overmacht. Het ziet er nu naar uit dat eerst in het najaar van 2018 de werkzaamheden kunnen worden afgerond. Het toegekende bedrag van SAAP is nog niet besteed.

Wij vragen derhalve om toestemming voor uitstel van de werkzaamheden en van de besteding van het beschikbaar gestelde geld.

Vereniging Bredevoorts Belang
Markt 8 7126 AZ Bredevoort
J.A.C. de Graaf, voorzitter en M. Geurink, secretaris

Heerlyckheid
Bredevoort

48

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland

Help de vogels de stal in

Verslag van het plaatsen van faunavoorzieningen in moderne ligboxenstal in Aalten

Door: Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek

Uitvoerders: H. Vreeman, B. van Jaarsveld en P. Leemreise, d.d. 29-4-2018

Aanleiding

Stichting SAAP heeft de Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek een financiële bijdrage gegeven voor het uitvoeren van het project 'help de vogels de stal in'. Aanleiding van het project is het verrijzen van moderne ligboxenstallen op boeren erven die vogels en andere dieren weinig nest- en schuilgelegenheid bieden vanwege de bouwstijl (groot en open) en toegepaste bouwmaterialen (staalbouw en kunststof).

Doelstelling

Doel van het project is om te onderzoeken of door het aanbrengen van kunstmatige faunavoorzieningen, zoals nestkasten voor vogels en kasten voor vleermuizen, moderne ligboxenstallen geschikt gemaakt kunnen worden voor vogels en vleermuizen. Er zijn verschillende typen kasten op verschillende plekken in en aan de stal gemonteerd zodat onderzocht kan worden welke voorzieningen wel en welke niet werken. Predatie, zoals het uithalen van bezette nesten door steenmarter, katten, roofvogels en uilen, vormt in dergelijke open stallen een reëel risico. Daarom zijn sommige nestbakjes van de boerenwaluw door de vogelwerkgroep voorzien van een 'afdakje' zodat predatoren er niet, of minder makkelijk bij kunnen.

Het onderzoek naar het gebruik van de faunavoorzieningen duurt drie jaar (2018-2020). Voordat de kasten geplaatst zijn, is de stal onderzocht op de aanwezigheid van vogels en vleermuizen. Uitkomsten van het onderzoek worden gecommuniceerd om ervaringen te delen met andere boeren en (bij succes) andere staleigenaren te motiveren om ook faunavoorzieningen te plaatsen. De uitkomsten van het onderzoek zullen worden gecommuniceerd met Stichting SAAP.

49

Uitvoering

Op zaterdag 28 april 2018 hebben leden van de vogelwerkgroep de faunavoorzieningen geplaatst in de moderne ligboxenstal van de fam. Bongen aan de Zilverbekendijk in Aalten. Er zijn nestkasten voor de huismus, huiszwaluw, boerenzwaluw en steenuil geplaatst en er zijn verblijfplaatsen voor gebouw bewonende vleermuizen (vleermuiskasten) geplaatst. Het huidige assortiment nestkasten wordt in de komende weken nog uitgebreid met 4 externe kasten van de spreekw, een 'mussenflat' (eigen ontwerp vogelwerkgroep) en een kerkuilenkast.

Voor een verbeelding van de uitgevoerde werkzaamheden wordt verwezen naar de foto's.

Meerjaren project

Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek geeft nu aan, dat het project meerdere jaren zal gaan duren. De verwachting is, dat er nog aanpassingen gedaan worden om te leren welke type kasten werken. De Vogelwerkgroep geeft aan, dat inhoudelijk en financieel wordt afgerond als het gereed is. (2018-2020).

‘Eén boom mot kunn’n’

Toelichting

De gemeente Aalten heeft in 2016 het project ‘Eén boom mot kunn’n’ opgestart. Dit wil zeggen dat zij het inplanten en beschermen van solitaire bomen wil stimuleren door eigenaren in het buitengebied solitaire bomen beschikbaar te stellen. De gemeente heeft gevraagd of de PAN dit wil voorbereiden en wil coördineren. In dit kader heeft de PAN op verzoek van de gemeente een aanvraag ingediend bij de stichting SAAP om een subsidie te krijgen voor de voorbereiding- en coördinatiekosten van de eerste 25 stuks solitaire bomen.

In het seizoen 2016-2017 zijn er voorbereiding- en coördinatiekosten gemaakt voor 20 stuks solitaire bomen. Uiteindelijk zijn er werkelijk 12 stuks solitaire bomen bij verschillende eigenaren in het buitengebied ingeplant en beschermd en zouden er in het najaar nog 3 stuks ingeplant worden. Ondanks publiciteit en acquisitie zijn dit er minder dan wat er in de aanvraag is aangegeven.

In principe liep de landschapsregeling tot eind 2017. De gemeente Aalten heeft de provincie Gelderland verzocht om de landschapsregeling nog een jaar langer te laten doorlopen. Zodat het inplanten van solitaire bomen nog een jaar langere periode kan worden uitgevoerd.

Financieel

In de aanvraag is een bedrag van € 1800,- incl. btw voor de voorbereiding van 25 stuks solitaire bomen aangevraagd. Hiervan is in het seizoen 2016-2017 € 1275,- incl. btw gebruikt. Er is van uit gegaan, dat het resterende bedrag in het najaar van 2017 gebruikt zou worden.

Momenteel wordt nog gewacht op een verantwoording van het resterende bedrag.

Tot slot

Gezien voorgaand verantwoorde projecten moeten we concluderen, dat niet alle projecten die worden ingediend voor het Uitvoeringsprogramma LandschapsOntwikkelingsPlan Aalten ook daadwerkelijk in het betreffende jaar kunnen worden afgerond.

Uit het Uitvoeringsprogramma LandschapsOntwikkelingsPlan Aalten 2016 is het project ‘Werkgroep Joodse Begraafplaats Dinxperlo nu verantwoord.

De projecten ‘Help de vogels de stal in’ en ‘Een boom mot kunn’n’ worden op een latere termijn verantwoord.

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland